

NAŠ GLAS

Glasilo Zveze državnih nameščencev za Slovenijo v Ljubljani.

„NAŠ GLAS“ izide vsakega desetega dvajsetega in zadnjega v mesecu.

Celoletna naročnina Din 40'—
Polletna naročnina „ 20'—
Četrletna naročnina „ 10'—

Za inozemstvo je dodati poštnino.

===== Oglasi po ceniku. =====

Uredništvo: Ljubljana, Bohoričeva ulica šte. 12. — Upravništvo: Ljubljana, Vodnikov trg šte. 5/l. — Poštni ček. rač. šte. 11.461.

Velik uspeh organizacije.

Predsednik Glavnega Saveza pozvan v komisijo za revizijo uradniškega zakona.

Poslednji »Čin. Glasnik« razglašajo: Vprašanje revizije uradniškega zakona je ponovno stopilo v novo fazo. Kakor sporočeno, je sezvalo ministrstvo pravde zaradi vseobčih pomislekov proti prvotnemu načrtu uredbe drugo komisijo, da izdela nov projekt. Z najnovejšim odlokom začetkom tega meseca pa je prenešen ta posel iz območja ministrstva pravde v delokrog finančnega ministrstva. Gospod zastopnik finančnega ministra je pozval v komisijo, ki naj napravi popolnoma nov načrt o reviziji in o razvrstitvi, nastopne gg.: Pomočnika min. fin. J. Protića, gen. direkt. in predsed. Gl. Saveza dr. M. Jovanovića ter državne svetnike gg. St. Nešića, dr. Alaupovića, dr. Dežterdarevića, kasac. sođn. V. Ristića, člane Gl. kontr. M. Protića, nač. fin. min. Drag. Milovanića in insp. B. Mijuškovića.

Kakor vidimo, je v komisiji zastopan tudi Gl. Savez po svojem predsedniku. Upamo, da bo naš zastopnik znal in zamogel uspešno braniti interese vseh v Gl. Savezu včlanjenih organizacij in da bo v bolj zamotanih vprašanih izposloval tudi sodelovanje strokovnjakov in zastopnikov raznih organizacij, ki so včlanjene. Nedvomno je na ta način največ garancije, da se resno pretresejo vse zahteve in želje poedinih strok. organizacij. Z delom se prične takoj, toda ni upanja, da bo šlo brzo od rok, ker je večina članov še nepoučena o vsem materijalu, ki je na razpolago, osobito o predlogih, ki so jih izdelale uradniške organizacije in ki jih bo uporabljal naš zastopnik. Naloga našega zastopnika je, da se v prvi vrsti ozira na predloge organizacij. Težko je — pravi Čin. Glasnik — in seveda nemogoče prekovati, v koliko se bodo vpoštevali ti predlogi. Prilika je pa vsekako sedaj ugodnejša za naše stanovske interese, ko kdaj koli. O poteku obravnave bo članstvo pravočasno obveščeno.

Košačan.

Trda, neizprosnna beseda.

II.

1.) Vedno in vedno se sliši: Državna uprava je predraga, skoro tretjina državnih dohodkov gre za njo. Ni vraga! Saj si še danes dovoljujemo luksuz 18 ministrstev s pomočniki in podtajniki ter z vsemi dragimi priveški: ministrskimi plačami (36.000 Din mesečno), nebroj oddeljenj in načelniki, avtomobili itd. Vzdrževanje tega dragega ministrskega aparata, ki se zanj trgajo in prepirajo naše politične stranke že 9 let, je samoposebi korupcija, vidna vsemu svetu.

Dalje! V I. poglavju smo trdili, da je v Srbiji skoro vsak tretji človek državni nameščenec ali upokojenec oz. prejematelj stalne državne nagrade kot narodni delavec odnošno borec. Temu je istina silno blizu. Osebe prostih poklicev, ki se jim hoče še več dohodkov, se dajo namestiti kot državni uslužbenec, pri čemur se jim vštejejo vsa leta dosedanjega udejstvovanja — vstrel se je že zapor — tako da morejo iti po par letih v pokoj. V Sloveniji in menda sploh v Prečani

sta nastavljena pri posameznih uradih eden ali dva sluga, v srbijanskih krajih pa jih je n. pr. pri enem sreskem poglavarstvu nameščenih 10—12. Ker nimajo ti služitelji uradnega dela — straženja pisarniške sobe njihovih gospodarjev in kuhanja uradne kave ne moremo ravno sem prištevati — jim sekajo drva, obdelujejo vrt in opravljajo druga zasebna dela. Sreski šolski nadzorniki v srbijanskih krajih dobivajo poleg rednih prejemkov 1000 Din mesečne nagrade (menda za konja), povrnejo pa se jim še posebej vsi potni stroški pri nadzorovanju šol in to točno. Pri nas pa čakajo sreski šolski nadzorniki na izplačilo potnih stroškov že 8 mesecev, vse nadzorovanje osnovnih šol pa počiva do 1. IV. 1928 iz razloga, ker ni kreditov zato. V kraju X (seveda v Srbiji) se je izdeloval vodovodni projekt, pri čemur je odpadlo c. 170.000 Din na potne stroške in izdelavo. Toda povodom izpremembe v osebju »gradjevinške sekcije« »nestalo ga« in novi inženjer je dobil enostavno nakazan drug kredit v znesku 80.000 Din za napravo prvega projekta. Na splošno se izplačujejo v Beogradu in v srbijanskih krajih ogromne vsote na potninah in sejinah. Koliko gre za dnevnice nesposobnih prevzemnih komisij! Kar se pa sicer godi pri državnih in sploh javnih dobavah, to je dolgo poglavje, je knjiga zase.

2.) Zarada. Že iz navedb pod 1.) sledi, da ne delamo južnim krajem krivice, ko jim očitamo zarado. Oglejmo si še to zaradno polje posebej! Pri nas jemlje zarado v obliki malenkostne napitnine natakar, brivski pomočnik, pekovski vajenec ko prinaša kruh, doli na jugu pa se vse naravnost peha za zarado: uradnik, advokat, agent. Zarada in partija, to sta dve vsemogočni, vse obvladujoči gesli.

Nekaj slučajev zarade: Inženjerji, nadzirajoč v imenu države državne ali sploh javne zgradbe, prejemajo za to dvojno odškodnino in sicer od države ali javne korporacije, obenem pa še od stavbne tvrdke, ki jo nadzirajo. Za vso naklonjenost se ta po kolavdaciji izkaže še s posebnim darilom 20.000 do 40.000 Din. In potem se čudimo, če so te gradbe za državo drage, če se mostovi pri normalni obtežitvi podirajo. Sreski načelnik se tem bolj požuri z zaključitvijo »istrage« proti krivcem in s predajo istih rednemu sodišču, čim večja nagrada se mu nudi. Državni uradi v Srbiji — morda tudi kje drugje — prejemajo dvakrat do petkrat toliko pavšal za stvarne potrebščine, kakor n. pr. v Sloveniji in Dalmaciji. Tu bi se event. preostale pare točno vrnilo državnim blagažni, doli pa tvori presežek, znašajoč tisoče dinarjev, zarado. Kar mora izplačati država na potnih stroških, ostane večinoma v Srbiji, tam se razdelijo tudi dispoziციjski fond, v kolikor ne gredo morda — to bo prav mali del — v inozemstvo. Zarada je tekla pri reševanju prošenj za naše državljanstvo, zarada bo tekla — ta zlati vrelec ne sme usahniti — pri podeljevanju dovoljenj za prenos lastnine med državljani na nepremičninah ob meji. Kakega drugega smisla predmetna določba v novem proračunu ne more imeti. Pa nehajmo z naštevanjem!

Ako preudarimo podatke pod 1.) in 2.), potem se ni čuditi, da je uprava draga. Saj se cenil, da požre vsa ta nepravilna zarada in korupcija letno do 2 milijardi dinarjev!

„Prosvetni biro“.

V skrajni sili sem se pred par meseci vendar odločil in se obrnil na pn. naslov za intervencijo. Pojasnil sem, kako in kaj.

Leta 1924 sem bil upokojen kot uradnik v ministrstvu. Odložil sem pero, se poslovil ter se odpeljal na sever v svojo domovino, od koder so me bitji poklicali v centralo. Lepo sem napisal prošnjo za pokojnino, priložil vse originalne listine in čakal. Čakal sem leto dni, dve leti, tri... Napisal sem pisem, priporočil, pogonov — jaz norec, slepec — nič manj kot 28. »Probro« mi je takoj odgovoril: »Šaljite 1000 Din, čemo videti.« Ubogam, pošljem. In glejte čudo — nakazilo penzije je tu!

Sveti Jurij na konju je velik svetec, toda dva Jurija sta dva še večja ptiča. Kakor so mi sporočili, je prvi sv. Jurij sifrotal za stroške v podobi »metuljčkov« okoli sulice, ki je brskala med škartiranimi akti... Sulica se je tako skrhalo, da je bilo treba svežega, novega svetca. — Za prav prave stroške. Sporočili so, da je gospoda moja prošnja založila po potih...
Jaz slepec, ki bi bil lahko opravil z enim samim Jurijem! Vendar pa se blagrujem, da ni zajahal enega in istega konja še tretji ptič, pa bi bil na lepem ob 3 tisočake. — Čujem namreč, da se ustanavlja doli še — »Nadprosvetni biro«.

Fičataj.

In plača jih posredno ali neposredno država. Hic Rhodus, hic salta! Hic saltate vsi oni, ki licemersko zavijate oči in kričite: V upravi je treba štediti, treba še znižati število državnih nameščencev. Prav res, toda tiste pokrajine so — srbijanske. Zakaj pa tega ne poveste in ne izvedete?

In še nekaj! Zarada, dostikrat izsiljena, pokvarja dušo, ubija pravost, rodi zahrbtnost in lokavost. Dokler se ne iztrebi ta in korupcija, toliko časa ne bo duševnega preporoda, ne bo poštene uprave in pravega napredka in razvoja. Teh izrodov mora biti konec, nehati mora tudi neenakopravnost med državljani in pokrajini (zakon o izenačenju davkov je le etapa k temu stanju), zlasti pa je izenačiti tudi uradništvo širom države v pravicah in dolžnostih. Škandal je, da se v 10. letu ujedinenja pusti še vedno zaslužiti državnega nameščenca v srbijanskih krajih 8 do 20.000 Din mesečno (večinoma na račun države), onemu v severnih pokrajinah pa se nudi mesečne prejemke 1000, 2000 in le redkim 3000 Din ali par stotin več. Ako je dokazano, da potrebuje danes družina 3—5 članov mesečno 5—6000 Din, zakaj plačujete potem slovenskemu in deloma prečanskemu uradniku le gorjenje miloščino? Ali zato, da mu ubijate telesno in duševno silo, ker mu vzamete vse veselje do dela in navdušenje za državo? Škandal!!!

Namesto, da bi kdo pokazal voljo in energijo, da prištedi država z iztrebljenjem korupcije dve milijardi letno, se pa išče po vseh mogočih drugih potih novih dohodkov za državo. Proč z dvojno mero, proč s korupcijo, pa bo denarja dosti, da se bodo izboljšale državne finance, a se bo obenem lahko plačal tudi prečanski uradnik tako, da mu bo imelo življenje in delo kak pomen. Srbi so res največ žrtvovali za to državo, toda ne sme biti več neenakosti in izkoriščanja.

vsod na roko. V Beogradu pa je sedel v nekem ministrstvu uradnik, ki mu je manjkalo zadnji diplomski izpit. Tekom časa je tudi tega napravil. Javil je svoj uspeh in prosil, naj se mu to upošteva pri kategoriji in prejemkih. Načelnik ga je raditega klical na odgovor, češ, kdo mu je dal dovoljenje za študiranje in odkod je vzel čas.

Redukcija. V nekem državnem uradu je bil ukinjen oddelček. Mnogo se sicer ni delalo, ali delalo se je vendar. Po ukinitvi oddelčka so osebe porazdelile v druge oddelčke, le načelnik je ostal načelnik, ki ga niso mogli vtekniti nikamor. Toda načelnik je še sedaj v službi, ne dela in vleče plačo in dnevnice za seje.

Okrežna skupina državnih nameščencev v Krškem ima svoj redni letni občni zbor v nedeljo, dne 5. februarja 1928 ob 10. uri dopoldne v sobi sreskega poglavarja.

Za poplavlence. Oglasil se je veleugledni Jugoslovanski Lloyd, ki je napisal v svoji številki 1. z dne 3. jan. t. l. ta-le apel na vlado: Prilikom lanskoletnih poplav je udarila vlada brez zakonitega oslonca uradnike in upokojence z davkom

za poplavlence. Tedaj se je obljubljalo, da je to začasen ukrep in da se bode ta davek skoroda ukinil. Toda glej, leto je že minilo, toda ta nezakoniti davek se še vedno pobira od plač uradnikov in penzionistov. Zelo bi nas zanimalo, piše »Trgovinski glasnik«, ako bi se objavilo: Koliko se je dosedaj nabralo tega denarja za poplavlence in v katere namene — gotovo je že precej milijonov — se je porabil ta denar. Tako Narodna skupščina kakor Glavna kontrola bi morala zahtevati obračun za te milijone, ki jih plačujejo državni nameščenci za pomoč poplavlencem. Hkrati naj vsaj sedanja vlada odredi in to takoj, da se ukine ta nezakoniti davek, ki ga morajo plačevati državni nameščenci, ljudje, ki nimajo niti toliko, da bi zamogli za silo životariti. (Mislimo, da dotlej, dokler ne bo ta ali oni poslanec, ki ga podpira močan klub, treščil energično po mizi, da bo odletel ministrski tintnik na tla, toliko časa je vse lamentiranje po časopisih samo brečanje mušice v pajčini. Ur.)

Taki so! Prijatelj našega lista nam piše: Ko sem rubriciral nabiralno polo, sem mislil: premalo

bo prostora, kajti vsakdo jo bo podpisal ali kot naročnik ali bo pa odrinil za tiskovni sklad. Tu v R. smo se kot vadniki prvi vpisali finančni uradniki za tiskovni sklad: — smo namreč že naročniki. Pa sem se bridko zmotil; kajti še podpisati se niso hoteli, da bi vedel, ali je pola cirkulirala pri vseh državnih nameščencih ali ne. Vsak ima svoje izgovore, za vsak letni čas drugega. Danes plačuje dolgove, jutri rabi za obleko, za otroke, — niti enkrat ma mesec se pa ne ojnajači, da bi si pritrjal vsakdnevni eden ali dva četrt evička! S parkratnim pritrganjem bi podprli svojo organizacijo in sebe, — toda tega ne. Ali mislite, da bo kdo drž. nameščencev za glavnih predpustnih veselje in maškerad ostal doma? Kaj še — celo maskirani so prišli in z njimi njih družine. Za vse je denar, samo za organizacijo ga ni. Žalostne razmere. Zato pa se nam tako slabe godi in ni pomoči od nikoder, **ker sami nočemo.** Po nakaznici 50 Din. Vaš N. L. (Prijatelj, ali ne veš, da bode resnica v oči? Če te bodo prijeli, pa jim povej to, kar bi jim m.: Revčki ste, da se Bog usmili! Ur.)

C. J. Hamann, Ljubljana

Vam nudi najsolidnejši vir nakupa perila, opreme nevest, novorojenčkov, perja in modnih potrebščin.

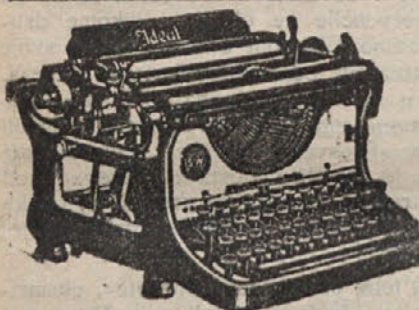
Predtiskarija modernih ročnih del.

Priporoča se

I. ČERNE

Ljubljana, Dunajska cesta 28

Zaloga pohištva in tapetništvo.

Pisalni stroj „IDEAL“ modela D najmodernejša konstrukcija.

The Rex Co

LJUBLJANA, Gradisce številka 10.

Cenejše kot pri razprodajah

se dobi vsakovrsno manufakturno blago pri

J. TRPIN, Maribor
Glavni trg številka 17.

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15.

priporoča svojo zalogo dežnikov ter sprehajalnih palic. Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Kr. Dvorni dobavitelj

Anton Verbič, Ljubljana

Delikatese špecerija

Solidna postrežba, zmerne cene.

Nogavice, žepne robce, dišeča mila, kravate, rokavice, vezanine, čipke, razni trakovi, sukanec, gumbi, potrebščine za šivilje, tapetnike in krojače v največji izbiri samo pri

JOSIP PETELINC, Ljubljana

(blizu Prešernovega spomenika) ob vodi

Kupujte pri onih tvrdkah ki inserirajo v „Našem Glasu“.

Obiščite novo urejeni oddelek za gospode Trpežno blago Najnižje cene Modna trgovina za dame in gospode

A. Šinkovec masl. K. Soss

Ljubljana, Mestni trg 18, 19.

Tovariši!

Najboljše blago!

Najnižje cene!

Tovaris cel!

Že stanovska zavednost ve eva, da podpiramo pri nabavah svojih potrebščin v prvi vrsti svoje lastne ustanove. Veliko bolj pa smo v svojem interesu dolžni to storiti tedaj, ako nam nudijo te ustanove večje ugodnosti in večje koristi kot tuje. Ena izmed takih ustanov je naša

Telefon številka 2421.

Nabavljalna zadruga državnih nameščencev v Ljubljani, Vodnikov trg številka 5.

Čekovni račun 12,416

Ona nam nudi banaško moko, sladkor, kavo, olje, mast, sploh vse specerijsko in kolonijalno blago najfinišne vrste po najnižjih cenah, ki so mogoče. Velika izbira dežnikov, predpražnikov in najfinišnih in najtrpežnejših čevljev lastnega izdelka. V zalogi najfinišni silon, platno in srajce za gospode po najnižjih cenah.

Drva in premož vsak čas na razpolago, Dostavlja se blago na dom in dovoljujejo se olajšave pri plačilu. Zadovoljiti svoje člane je te zadruga najvišji cilj! Da je blizu tega cilja, dokazujejo stalni in dnevno novo pristopajoči člani-odjemalci.

Tovariši! Tovarišice! Pristopite k tej zadrugi in kupujte v njej!

Kdor kupuje v svoji zadrugi, kupuje pri sebi!

Ustanovljena l. 1889

Telefon številka 2.016

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

Ustanovljena l. 1889

Poštni ček 10.533

Stanje vložnega denarja nad 300 milijonov dinarjev.

(GRADSKA STEDIONICA)
LJUBLJANA
Prešernova ulica

Stanje vložnega denarja nad 1.200 milijonov kron.

sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun, in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti.

Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo pri njej sodišča denar nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar. !!

Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je denar tu popolnoma varen.